

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC

Organul oficial al asociațiunii institutelor financiare românești din Ardeal, Banat, Crișana și Maramurăș „SOLIDARITATEA” Sibiu

Apare odată pe săptămână.

Redacțiunea și administrațiunea: Sibiu, Strada Bayer Nr. 1—3.

Abonamentul pe an: în țară: pentru autorități, bănci și întreprinderi Lei 500.—; pentru particulari Lei 400.—; pentru cooperative funcționari publici, de bancă și comerciali Lei 300.—. În străinătate Lei 800.—. Taxa pentru inserțiuni: de fiecare □ cm. Lei 6.—

Director: **Constantin Popp.**

Redactor: **Dr. Mihai Veliciu.**

Sumarul:

Eficacitatea programelor. — Revizionism. — Noua lege bancară. — Congresul internațional de contabilitate. — Situația. — *Cronica:* Noul inspector general la Banca Națională a României. Numerele indice pe August 1931.

Eficacitatea programelor.

Cu programele politice ne obișnuiserăm de multă vreme. De câțiva ani încoace cea mai răsunătoare trâmbiță a guvernanților au constituit-o programele. Și nu numai în cadrul politic al chestiunilor, ci în toate domeniile de activitate: economic (mai cu seamă economic), cultural, social, etc. Evident nimeni nu va nega marea lor importanță. Prin ele energiile dintr'o țară, dintr'un ținut sau chiar dintr'un oraș sunt călăuzite într'un cadru precis și în felul acesta asociate fiind, vor da rezultate mai satisfăcătoare decât atunci când ele s'ar dispersa în inițiative disparate și divergente. Și nimeni nu va nega iarăși că în limitele unor programe strict urmate, s'a ajuns totdeauna la rezultate importante.

Guvernul actual a fost acuzat de unii și de alții că guvernează fără program. Și din punct de vedere politic, este adevărat, el s'a caracterizat doar ca aparținând unei concepții de dreapta. Incolo n'a precizat nimic din acest punct de vedere.

Dar dacă din punct de vedere al programului politic mai avem de obținut lămuriri, trebuie să recunoaștem că în ce privește cadrul gospodăresc al activității sale, lămuririle s'au dat până acuma

cu destulă largheț, de aproape toți miștrii ai actualului guvern. Dintre ele vom remarcă ideile cari stau la baza programului la departamentul agriculturii și la industrie și comerț, ca fiind acelea cari ne interesează mai direct din punctul de vedere, ce ne preocupă.

Primul privește deci plugăria. Și este incontestabil că ea este ramul de producțiune care cere o imediată intervenție. Programul schițat de dl Ministru Ionescu-Sisești cuprinde o seamă de idealuri, cari dacă vor fi puse în practică, de bunăseamă că economia românească se va reinviora. Într'adevăr ar părea că un tradiționalism feroce stăpânește agricultura noastră. De când ne-am pomenit nici metodele de cultură n'au prea fost schimbate și nici plantele de cultură. Prin programul preconizat se tinde a se rupe cu acest tradiționalism periculos. În ce privește metoda de exploatare agricolă, ea a făcut obiectul discuției într'un articol dintr'un număr precedent al acestei reviste.¹⁾ Din acest punct de vedere am avea deci foarte puțin de adăugat. Ceeace ne-ar preocupa de astădată ar fi plantele de cultură.

Se știe că cerealele nu mai oferă pentru țaranul român rentabilitatea necesară. Răsboiul schimbând orientările piețelor, a avut ca rezultat că am fost goniji din târgurile stăpânite altădată cu aceste produse. Ba mai mult, necesitățile au fost atât de ardente, încât fiecare țară și-a studiat și perfecționat terenul, pentru ca să nu mai fie silită să importeze.

¹⁾ Dezi „Revista Economică” Nr. 36 articolul: „Un pas spre realitate”

De aceea cerealele sunt într-o abundență enormă și s'au devalvat.

Programul constă în a părăsi cultura cerealelor, pentru a ne însuși plantele industriale: inul, cânepa, floarea soarelui, rapița, etc. Evident că pământul țării noastre nu se refuză nici unui fel de culturi. Sunt regiuni unde orice plantă fie ea cât de pretențioasă, își găsește terenul propice. Ba mai mult, sunt ținuturi unde se pot obține două culturi pe an: rapiță și porumb; sunt ținuturi unde se pot obține culturi combinate: porumb, floarea soarelui, porumb bostani, floarea soarelui bostani, etc. Și nu numai plantele industriale ar forma colacul de salvare, puntea inovatoare. Plantele medicinale ar fi acelea, cari ar face cu mult succes față unei rentabilități superioare ca: macul, isma, mușețelul, dughia, etc. Și se pare că Germania a făcut chiar unele precizări în această privință prin „Centrala cooperativelor de import-export“. Până în prezent însă, n'am văzut să se fi făcut ceva în această privință. Intervențiile au rămas în sertarele birourilor, cel mult dacă s'au scris unităților în subordine câte o scrisoare de mântuială. Este ceea ce se cunoaște la noi sub numirea de salvarea aparențelor.

Ar fi însă cu atât mai binevenită cultura plantelor industriale și medicinale la noi în țară, cu cât împrăștierea a favorizat fracționarea marilor proprietăți. Astfel unde regiunea și împrejurările nu permit o concentrare a pământurilor în cadrul legii de încurajare a asociațiilor agricole, ar rămânea ca salvare sigură, cultura menționată. În felul acesta schimbarea de metodă și cultură s'ar întregi reciproc unind eforturile spre o bună rentabilitate a pământurilor noastre.

În aceeași ordine de idei programul agricol enunță preocupări în ce privește industrializarea și comercializarea fructelor. Și aici intervențiile trebuiau să se producă. Decâtea pare-se că n'a fost aleasă calea cea mai potrivită, pentru că s'au pornit protestări în ultimul timp. Sperăm că aceste protestări sunt numai incidente de natură trecătoare și că cu nimic unitatea programului nu va fi știrbită.

Tot așa de promițător este programul de activitate al dlui Vasilescu-Karpen, titularul industriei și comerțului. Și aici trebuie să constatăm în prealabil un fe-

nomen care poate nu s'a mai întâmplat la noi. Dl Vasilescu-Karpen este succesorul dlui Manoilescu la departamentul menționat. O coincidență a făcut ca succesorul și predecesorul să nu fie numai colegi de breaslă și catedră, ci și de idei în domeniul economic. Astfel e pentru prima dată poate în istoria economică a țării românești că doi miniștrii cari se succed se aprobă și se suprapun ca activitate.

Subliniem în primul rând faptul, că prin glasul ministrului s'a aruncat o justă rază de lumină, asupra importanței industriei pantru țara noastră. În această privință nu numai dl Manoilescu propovăduise lucruri reale tratând în scrierile sale acest fapt în lumina lui adevărată²⁾ dar s'au găsit păreri congruente și la alți oameni de știință cari au caracterizat ca miopie negarea importanței activității industriale și comerciale într-o țară.³⁾

Prin cuvântul unui ministru deci, industria românească este scoasă din situația ei de „Cenușereasă“ și dată țării în adevărata ei valoare spre a activa și contribui nu numai la rezolvarea crizei economice, ce ne stăpânește, ci contribuind și ea un element de salvare în ce privește repercusiunea socială a crizei.

Dar congruența de idei cu predecesorul său, nu este numai aceasta la actualul titular al industriei și comerțului. Programul D-sale cuprinde ca un capitol de extremă importanță o nouă grupare a activității industriale. Asocierea forțelor în industria petroliferă pentru a o scoate din prăbușirea în care a căzut, pare că este o idee tot așa de proprie și la dl M. Manoilescu, care a tratat-o într-o conferință magistral și cu competența-i cunoscută.⁴⁾ Industria petroliferă făcea jala exportului nostru înainte de războiu. Dar o exploatare neprevăzătoare a adus-o în situația de a nu mai putea ține concurența produselor similare străine.

²⁾ Dezi M. Manoilescu: Politica producției naționale pag. 53.

³⁾ Dezi H. Sanielevici: „Tehnica recensământului“ în Arhiva pentru știința și reforma socială, nr. 4 pe 1931, pag. 593.

⁴⁾ Dezi Raționalizarea sub diferite aspecte, M. Manoilescu: Cartelurile și raționalizarea, pag. 37.

În afară de industria petroliferă, nici industria metalurgică nu stă pe roze. Și a fost cu atât mai greșită măsura de a comanda în străinătate produse metalurgice și tehnice, cu cât o nerentabilitate a industriei românești de acest fel, însemnează deficite directe în bugetul statului. Într'adevăr se știe că statul e mare acționar la I. A. R., la Reșița, la Copșa Mică-Cugir, la explozivi etc. Așa stând lucrurile, o simplă comparație de prețuri nu este suficientă, pentru a ne decide la comenzi, ci trebuie avute în vedere toate elementele cari dau greutate problemei, chiar mai mult decât prețul însuși.

În legătură cu industria petroliferă s'a examinat apoi ca factor primordial, chestiunea transporturilor. Se știe că produsele petrolifere pot să apuce două căi: transportul cu calea ferată și transportul prin conducte. Și din acest punct de vedere programul de urmat prevede soluțiuni cari sunt în conformitate cu cea mai importantă problemă a timpului: rentabilitatea.

În ce privește comerțul, programul tinde de asemenea la modificări inovatoare. Felul cum activează astăzi comerțul, dă mai mult impresia de element parazitar. Metode noi de urmat se impun deci și în privința comerțului exterior și în privința celui interior. Evident că partea cea mai însemnată o formează comerțul extern. Aproape toate produsele noastre agricole au nevoie de debușeuri. Și nu numai că suferim de lipsa debușeurilor, dar chiar când credem că le avem, facem tot posibilul ca să le pierdem.

Comerțul exterior este strâns legat de activitatea atașajilor comerciali. Ei sunt organele de legătură, antenele de pipăire a terenului între țara noastră și străinătate. Și poate să nu fim suficient informați, dar nu am văzut studii documentate în această privință. Atașajii noștri comerciali iau problema tot în mod birocratic. Și cât de departe trebuie să fim de acest punct de vedere.

Comerțul intern va suferi de asemenea transformări. Camerele de comerț reorganizate și toată activitatea comercială va fi pusă pe baze noi, cari vor trebui să schimbe structura actuală a acestui ram important al economiei naționale.

Acestea ar fi programele. Problemele și soluțiunile, am putea spune că nu prezintă nimica nou. Ceeace ar fi nou la noi în țară, ar fi urmărirea realizării programelor. Și nu stând impasibil numai la adăpostul unor măsuri incoherente, ci dând suflu legiuirilor, studiind rezultatele lor la fiecare pas cu creionul în mână, cu un cuvânt cu aceiaș tenace voință, cu care sovietele urmăresc planul lor de cinci ani din toate punctele de vedere, câte el le comportă.

Ing. GH. BRĂNDUȘ.

Revizionism.

I.

Ce înțelegem aci sub „revizionism“? Cum pe de o parte o definiție scurtă ar putea duce la neînțelegeri și cum pe de altă parte, vreau în cele ce urmează să tratez despre un curent întreg de idei, relativ nou, țin să dezvolt această noțiune pe baza sa istorică.

Problemele sociale, cari astăzi formează un singur complex inseparabil de problemele economice, sunt atât de vechi ca omenirea. Totuși abia cu 85 ani în urmă a început știința să se ocupe de ele. Cauzele acestei întârzieri se pot explica numai considerând firea omului, dela natură conservativă și egoistă. Conservativismul este tendința acelor clase sociale cari, fiind avute și la putere, sunt mulțămite cu situația lor și cu structura socială, și caută cu toate mijloacele să mențină această stare favorabilă pentru ele. Defectul fundamental al conservativismului este că se opune oricărui progres care ar putea atrage interesele classelor privilegiate, și prin aceasta a evoluției generale.

Ideile noi, dorința de a provoca o schimbare a situației, pornesc întotdeauna din rândurile acelor straturi sociale, cari, fiind exploatate și suprimate duc toate greutățile unui sistem, la alcătuirea și organizarea căruia n'au avut nici un vot și nici-o influență. Imprejurarea cea mai tragică este, că aceste straturi sociale, fiind copiii mașterii ai sistemului, dacă tind a-și realiza dorințele, găsească calea legală și pacinică închisă, și în cele mai multe cazuri sunt silite să lupte cu mijloace detestabile și cu forță brută pentru idealul lor.

Această evoluție — adică evoluția socială care este strâns legată de evoluția economică — s'ar putea asemăna cu un cântar. Într-o tîpsie, jos clasele inferioare ale societății, în cealaltă sus, la locul cu soare, clasele superioare. În mo-

mentul ce consecințele unui războiu sau unei crize de orice fel conturbă acest „echilibru“, se întâmplă că, ridicându-se cealaltă tîpsie, (mişcarea cântarului ne-ar putea semnifica o revoluție) se ajunge la o nouă stare de „echilibru“, ori care ar fi.

Față de acest mers al evoluției nu ne putem acoperi ochii, nu putem să ne opunem, putem însă, să-l influențăm astfel, încât suferințele inerente să se reducă cât mai mult posibil. Atitudinea de pasivitate, adevărată dacă așteptăm soluționarea dificultăților dela sine, produce tocmai efectul contrar.

În anul 1851, în preajma nașterii unui moștenitor de tron în Spania, demnitarul spaniol Donoso Cortes a scris într-o scrisoare către regina-mamă: „Trăim vremuri atât de grele, încât nici un om n'ar putea spune dacă națiunile și monarhiile nu se apropie toate de naufragiu....

Toată Europa suferă de una și aceeași boală... epidemică... Astăzi Madamă, începe o epocă nouă... Vai de aceia, cari nu recunosc cerințele acestei epoci... Problema este de a împărți bine bogăția care nu este bine împărțită“. (Dr. Friedrich Fuchs, în revista „Hochland“ München Iulie 1931).

Abia cu patru ani în urmă (în 1847) publicase Carol Marx, „tatăl comunismului“, „manifestul comunist“. Acestui manifest i s-a atribuit atunci mai mult însemnătate politică, mentalitatea de atunci nefiind în stare să înțeleagă adevărata lui însemnătate. Științele economice erau încă nedesvoltate. Totuși minți luminate ca suscitatul Cortes, au înțeles — întrucâtva — problema nouă.

Ideile de căpetenie ale socialismului și comunismului de astăzi sunt aproape identice cu ideea fundamentală, exprimată în „manifestul comunist“. Aici avem de a face cu un adevărat anacronism, deoarece Carol Marx însuși, în studiile sale îndelungate de 40 ani asupra acestei probleme, a revenit în nenumărate rânduri asupra învățăturilor sale, și toată viața lui a continuat o „revizuire“ a „Marxismului“ refuzând categoric, de-a fi considerat ca „marxist“. (A se confronta și cele ce urmează cu: Emile Vandervelde, despre viitorul socialismului în „La Revue Mondiale“, Paris, 1 Februarie 1931).

A fost întotdeauna una dintre tezele sale principale, că pe terenul problemelor sociale, factorul economic este de cea mai mare însemnătate. Afară de acestea a susținut și el și Engels că trebuie luată în considerare și influința factorilor legislativi, morali și politici.

La începutul „manifestului comunist“ de exemplu, afirmă Marx și Engels, că „istoria so-

cietății de până acum este istoria luptelor dintre clasele sociale“, s'au ferit însă de aceea ca în aceste lupte să nu vadă nimic altceva, decât ciocnirea elementară dintre proletariat și capitaliști. În teoria sa de proletarizare nu a urmat Marx alt scop, decât să semnaleze o *tendință*, care poate fi compensată și mai mult decât compensată de alte tendințe.

De asemenea nu corăspunde adevărului, dacă pe baza unor pasagii din „manifestul comunist“ se afirmă, că Marx nu ar fi văzut pentru problema socială de atunci o altă soluție decât ajungerea la putere a proletariatului. În mai multe rânduri a exprimat opinia (în scrisorile sale către Engels) că revoluția socială poate avea loc în unele state fără nici o vărsare de sânge și fără aplicarea forței brutale.

Este adevărat că Marx și Engels au văzut soluțiunea tuturor problemelor în transformarea societății din capitalistă în comunistă — însă pe baza principiului majorității, și nu pe baza dictaturii unei sau mai multor persoane. Expresia „dictatura proletariatului“ înseamnă o dictatură a majorității.

Astăzi nu se poate închipui vre-o acțiune politică sau vr'un studiu istoric, fără a lua în seamă ceace numește Marx „baza economică“. Pe de altă parte vedem astăzi în lumea întreagă — mai ales dincolo de granițele Europei — atâtea lupte mari și mici, cari n'au nimic de a face cu luptele sociale.

Ani văzut că Marx a fost conștiu, că nu are rost, și nici nu a intenționat să creeze un sistem rigid, aplicabil tuturor societăților și tuturor vremurilor. A înțeles pe deplin, că evoluția nu se lasă încătușată în forme fixe, a declarat că teoriile sale trebuiesc mereu adaptate timpurilor, evoluției și multiplilor factori, cari influențează viața socială, — și această tendință o numim „revizionism“.

r.

Noua lege bancară.

(Continuare.)

Art. 13. — Orice societate bancară este datoră a preleva, în fiecare an, cel puțin 10% din beneficiile nete pentru constituirea unui fond de rezervă destinat să acopere eventualele pierderi din operațiunile băncii.

Aceste prelevări se vor efectua până ce fondul de rezervă va atinge cel puțin jumătate din valoarea capitalului social, după care această obligațiune se reduce la 5% până fondul de rezervă va atinge valoarea capitalului social.

Rezervele astfel constituite, vor fi plasate în titluri de Stat, garantate de Stat, sau în titluri lombardabile la Banca Națională a României,

Art. 14 — Capitalul unei societăți bancare nu poate fi sporit prin aporturi în natură, sau prin credite acordate de bancă.

În caz când o societate bancară își sporește capitalul prin emiteri de noi acțiuni la un curs superior valorii lor nominale, diferența se va afecta fondului de rezervă prevăzut de art. 13.

Art. 15. — Nici o societate bancară nu-și va putea modifica statutele fără aprobarea prealabilă a Consiliului Superior Bancar, iar modificarea nu-și va putea produce efectele față de terți decât după îndeplinirea formalităților prevăzute de art. 9.

Art. 16. — Nici o sucursală a unei societăți bancare nu poate lua ființă, în țară sau în străinătate, mai înainte de a fi fost în mod expres autorizată de Consiliul Superior Bancar.

Neînființarea sucursalei timp de un an dela obținerea autorizației atrage deplin drept pierderea beneficiului de a mai înființa fără o nouă aprobare.

Formalitățile prescrise de art. 9 se vor respecta și în caz de creațiunea unei sucursale.

Pe lângă aceste formalități, sucursala va fi înscrisă și în registrul societăților bancare pe lângă Tribunalul locului unde se deschide. — În acest caz, se vor trece în registru, în întregime, atât actul constitutiv și statutele centralei cât și numele și puterile acordate reprezentanților ei dela sucursală.

Art. 17. — Membrii fondatori ai unei societăți bancare pe acțiuni nu pot stipula în propriul lor interes nici un avantaj de natură să micșoreze capitalul social și rezervele, nici în momentul constituirii și nici în viitor.

Orice stipulațiune contrară este nulă.

Ei pot totuși stipula, prin actul constitutiv, o participare la beneficiile nete ale societății, care să nu reprezinte un procent mai mare de 6% calculat asupra beneficiului net aprobat de adunarea generală și care să nu aibă o durată mai mare de 5 ani.

Plata acestor avantajii sau părți de fondator, nu poate avea loc decât după acordarea unui dividend de minimum 5% distribuit acționarilor societății.

Părțile de fondator pot fi reprezentate prin titluri nominative, de egală valoare, cari nu vor putea fi transmise prin acte între vii sau gajate decât cu consimțământul expres al Consiliului de administrație.

Sunt considerați ca membrii fondatori, în înțelesul acestui articol numai persoanele desemnate ca atare prin actul constitutiv.

Art. 18. — Nu pot fi membrii în Consiliul de administrație al unei societăți bancare pe acțiuni decât persoanele posedând fiecare un număr de acțiuni în valoare nominală de cel puțin 1/200 din valoarea capitalului social.

Acțiunile vor fi depozitate cu titlu de garanție la Banca Națională a României până la expirarea sau încetarea mandatului administratorilor și nu se vor putea libera decât după descărcarea lor de gestiune.

Administratorii societăților bancare în nume colectiv sau în comandită simplă vor fi numiți de adunarea societăților numai dintre asociații cu răspundere nemărginită.

În societățile cu răspundere limitată, administratorii vor fi aleși tot de adunarea generală a asociațiilor numai dintre posesorii de cote a căror valoare nu poate fi mai mică pentru fiecare administrator în parte de 1/50 din valoarea capitalului social.

Condițiunile stabilite în acest articol nu sunt obligatorii și pentru directorii societăților bancare.

Art. 19. Membrii Consiliului de administrație sunt ținuți a executa personal funcțiunile, ce le sunt încredințate, cu grija unui comerciant conștiincios și de a observa secretul comercial.

Directorii și funcționarii băncii nu pot face parte nici din Consiliul de administrație și nici din Consiliul de cenzori.

Art. 20. — Membrii Consiliului de administrație al unei societăți bancare nu pot ocupa fără autorizarea expresă a Consiliului de administrație, posturi de membrii în consiliile de administrație sau de directori în alte întreprinderi ca asociați cu răspundere nemărginită.

Tot astfel membrii Direcțiunii nu pot conduce pe contul lor sau pe contul unor terțe persoane, alte întreprinderi bancare și nici să participe în asemenea întreprinderi ca asociați cu răspundere nemărginită.

Tot astfel membrii Direcțiunii nu pot conduce pe contul lor sau pe contul unor terțe persoane, alte întreprinderi bancare, comerciale sau industriale; ei nu pot participa în alte întreprinderi de acest fel nici în calitate de asociați personal răspunzători și nici ca administratori sau directori afară de cazurile când exercită aceste funcțiuni din chiar ordinul Consiliului băncii.

Art. 21. — Deciziunile Consiliului de administrație ale unei bănci se iau cu majoritatea absolută de voturi din numărul total al membrilor, cari compun Consiliul de administrație; statutele pot însă prevedea o majoritate mai însemnată.

Această majoritate va fi reprezentată în adunarea Consiliului de cel puțin jumătate plus unul din membrii prezenți în persoană, restul membrilor majorității putând fi reprezentați prin procuri speciale.

Un membru al Consiliului de administrație nu poate reprezenta în adunarea Consiliului mai mult de un alt membru. Membrii Consiliului de administrație sunt datori a ține un registru de procese verbale, constatând în ordine cronologică, deciziunile luate de Consiliu cu mențiunea membrilor, cari au luat parte la ședință, precum și a rezultatului votului.

Procesele verbale vor trebui semnate de membrii, cari au luat parte la ședință. La ele se vor alătura toate avizele separate ale membrilor prezenți cât și opozițiunile trimise ulterior de membrii absenți.

Până la redactarea definitivă a procesului verbal, precum și până la trecerea deciziunilor în registrul de procese verbale, minuta semnată de membrii prezenți va ține loc de proces verbal.

Art. 22. — Membrii din Consiliile de administrație, cu al căror vot s'a luat deciziunea, sunt solidar răspunzători atât față de societate, cât

și față de terți, de toate prejudiciile cauzate prin actele comise de ei eu rea credință.

Solidaritatea nu poate fi degajată decât prin împotrivirea formală la săvârșirea actului prejudiciabil, consemnată în procesul verbal dresat conform articolului precedent.

Membrii prezenți în adunarea Consiliului, cari fiind induși în eroare au descoperit ulterior fraudă pot face de asemenea opozițiunile în termen de 5 zile dela data când au luat cunoștință de existența fraudei. În acest caz dovada inducerii în eroare incumbă celui care o invoacă.

Acțiunea în responsabilitate civilă în contra administratorilor aparține societății prin adunarea sa generală.

Pentru deschiderea acțiunii este necesară numai majoritatea absolută de voturi a asociaților. Orice clauză contrară este nulă.

Art. 23. — Directorii societăților bancare sunt responsabili, atât față de societate cât și față de terți, de toate prejudiciile cauzate de ei eu rea credință.

Când mai mulți directori au participat la săvârșirea unor asemenea acte prejudiciabile, responsabilitatea lor este solidară, afară de împotrivire formală în chiar momentul luării deciziei pentru încheierea actului.

Art. 24. — Salariile fixe ale administratorilor delegați se hotărăsc de Consiliul de administrație sub rezerva ratificării adunării generale.

Jetoanele de prezență ale administratorilor se vor determina prin statute.

Participările la beneficii sau tantiemele acordate administratorilor, precum și cele acordate membrilor direcțiunii și censorilor nu vor putea trece în bloc, de 8% din totalul beneficiului net anual efectiv realizat.

Deasemenea participările sau tantiemele acordate restului personalului nu pot depăși limita de 4% din totalul beneficiului net anual efectiv realizat.

Cheltuielile de administrație anuală ale oricărei societăți bancare, așezându-se atât salariile și tantiemele acordate cât și orice fel de impozite sau taxe, nu pot depăși limita de 5% din valoarea capitalului social.

Toate aceste retribuțiuni și cheltuieli prevăzute de alineatele 2, 3 și 4 din acest articol trebuie aprobate de adunarea generală.

(Va urma.)

Congresul internațional de contabilitate.

În zilele de 5—9 Septembrie a. c. s'a ținut în București al VII-lea Congres internațional de contabilitate și al V-lea Congres al Corpului contabililor experți și autorizați, programul cărora s'a publicat în această revistă.

Au luat parte numeroși delegați din străinătate și un însemnat număr de contabili experți din țară (din Transilvania puțni).

Adunarea a fost prezidată de președintele de onoare al Corpului contabililor, dl Gr. Trancu Iași.

Din raportul prezentat asupra Corpului contabililor rezultă, că sunt înscrși, în Corp în țara întreagă 11.130 de contabili, dintre cari sunt: 2302, experți-contabili, 7468 contabili autorizați și 1360 contabili stagitari.

Moțiunile adoptate de congres sunt următoarele:

Privitor la „Aplicațiunea contabilității duble la stat, Administrații locale, Regii autonome” etc.:

Al VII-lea Congres internațional de contabilitate și al V-lea Congres al corpului contabililor experți și autorizați, ținute la București constată cu satisfacție că principiul integral al contabilității științifice, intrat în cursul acestui an, în faza de aplicare pentru administrațiile publice în România, n'a întâmpinat greutățile materiale de cari se temeau partizanii sistemului înregistrărilor elementare, lipsite de coordonare, de orice caracter de sinteză și control automat al cifrelor, avantajii pe cari le găsim la contabilitatea bilanțării.

Cele două Congrese, având în vedere că s'a făcut dovada aplicării practice a sistemului de contabilitate în partidă dublă la stat, își exprimă dorința ca sistemul digrafic să fie admis în mod general pentru ținerea socotelilor administrațiilor publice, ceea ce asigură eficacitatea controlului preventiv, care stă la baza contabilității publice moderne.

Privitor la „Rolul și funcțiunea experților contabili”:

„Al VII-lea Congres internațional de contabilitate și al V-lea Congres național al corpului de contabili autorizați și experți contabili din România reunite la București, exprimă dorința ca profesiunea de expert contabil să fie în mod universal recunoscută ca o manifestație de muncă intelectuală necesară dezvoltării economice a unei țări. Pentru a corăspunde misiunii sale, această profesiune impune o preparație serioasă științifică, specială, precum și practică de lungă durată.

Congresul este de părere, că această profesiune trebuie să fie recunoscută oficial și legal în fiecare țară.

În fine, rolul expertului contabil trebuie să fie reglementat și recunoscut ca o specialitate în materie de organizare comercială, de administrare de fonduri, de control și de verificarea conturilor în toate întreprinderile publice și private.

Expertul contabil fiind de asemenea un auxiliar al justiției în materie civilă, comercială și represivă, intervenția sa trebuie să fie reglementată legal, respectându-se drepturile câștigate.

Referitor la punctul: „Contabilitatea și fiscalitatea”:

„Al VII-lea Congres internațional de contabilitate și al V-lea Congres național al corpului contabililor experți și autorizați, examinând raportul dintre contabilitate și fisc, constată că numai o contabilitate regulată ținută poate furniza elementele necesare pentru stabilirea impozitului comercial și industrial, cu condiția ca concepția fiscală a beneficiului net să nu se depărteze de concepția contabilă.

Congresul își exprimă dorința că o educație contabilă a organelor fiscale este necesară,

pentruca ele să poată verifica cu mai multă competență scriptele contabile“.

„Referitor la legislația comercială:

Al VII-lea Congres Internațional de contabilitate și al V-lea Congres Național al Corpului contabililor autorizați și experți contabili în România, după discuțiunile, cari au avut loc formulează dorința ca în toate țările, contabilii, contabilii experți, profesorii și toți acei cari se ocupă cu chestiunile de contabilitate să intervină pe lângă guvernele respective, fie individual fie prin grupurile lor pentru a obține:

a) Codul de comerț să prevadă dispozițiuni cât se poate de precise pentru stabilirea bilanțului și a contului de profit și pierdere, atât ca fond cât și ca formă. Este necesar a se determina normele de evaluare și cotele de amortisment, de asemenea clasarea conturilor prin adoptarea unei formule de bilanț tip.

b) Codul de comerț ar trebui să conțină dispozițiuni care pot da întreprinderilor posibilitatea de a adopta noile sisteme de mecanizare în aplicarea contabilității.

c) Codul de comerț trebuie să prevadă dispozițiunea ca toți censorii societăților pe acțiuni să fie contabili și contabilii experți, făcând parte din organizațiile respective legal recunoscute sau din societățile fiduciare legale.

O minoritate de acționari, reprezentând cel puțin a 20-a parte din capitalul vărsat să poată cere tribunalului și tribunalul să fie obligat de a numi peste voia adunărilor generale cel puțin un censor ales din lista oficială a contabililor experți și cel a societăților fiduciare legale. Pentru băncile cari primesc depozite tribunalul va numi din oficiu un expert contabil pe lângă consiliul de censori. Congresul își formulează dorința ca în administrațiunile întreprinderilor bancare, experții contabili să aibă un rol mai activ determinat printr-o lege de reglementare bancară. În afară de aceste deziderate, congresul este de părere că la elaborarea codului de comerț trebuie să colaboreze nu numai juriști, ci și economiști.

În primul rând e necesar să fie economiști specialiști în științe economice a întreprinderilor care sunt avizați în lucrările lor mai ales la știința și tehnica contabilității.

S'a decis ca viitorul congres internațional de contabilitate să se țină la Veneția în anul 1932 și s'a aprobat ca sediul Asociațiunii Internaționale a Contabililor să fie timp de doi ani în București.

Situația.

Ritmul nou până acuma nu se prea poate lăuda cu o prea mare considerație de stimă și seriozitate în opinia publică. Maniera lor — câteodată abuzivă — de a lovi în adversarii, cari tulbură apa, fel de fel de declarații și idei — câteodată trăznite de-abinele — sau succedat fără întrerupere, aproape zilnic. Aceste manifestări curat șugubețe, plătite scump de țară

și cu totul nepotrivite pentru vremurile tulburi și nesigure ce trăim, cu toate că se repet fără încetare, nu au otrăvit de loc spiritele cam energizate ale mulțimii.

Atmosfera creată de filozofările țărăniște permite orice. După modul cum aceștia au chivernisit bunurile publice, nimănuita nici prin gând nu-i trece să sară în ajutorul corifellor național-țărăniști loviți în mod de tot barbar de organele guvernului. — Din contră aceste lovituri sunt considerate ca lecții binemeritate.

* * *

În ultimul timp s'au înfăptuit și unele lucruri bune cari merită să fie relevate. S'a pus temelia Sindicatului, care să apere existența băncilor mari, contra furiei necugetate a deponenților; curentul periculos de a asalta băncile pentru ridicarea depozitelor s'a potolit complet. El a secăt complet mijloacele de lichiditate ale băncilor. În schimb a silit Statul să facă anumite sacrificii pentru ridicarea prestigiului băncilor.

Garanția de Stat pentru sindicat și preluarea acțiunilor „Soc. petrolifere Steaua Română“ sunt gesturi invidiate de multe alte branșe, poate mai strămtorate ca Băncile mari. Un lucru este de neînțeles. Dacă-i vorba ca Băncile mari să fie degajate de sarcinile impuse lor la timpul său de guvern, de ce au predat Statului numai acțiunile falimentare ale „Stelei Române“ și nu și acțiunile „Petroșani“, cari tot ca și Steaua atârnă ca un holovan la gâtul băncilor. Statul consumă cărbunele, Statul dictează politica combustibilului.

Astfel este situația Statului față de „Salgò Tarjàn“, proprietara „Petroșani“-lor, cărora grupul român, adevărat consorțiul Banca Românească le datorează pentru acțiuni 20 milioane franci Elvețieni.

Apoi a silit Banca Națională să rupă cu sgârcenta din trecut, observată la scontarea de polițe. Ceeace de ani de zile s'a ezitat a se face de frică să nu se clatine procentul de acoperire prescris de lege, acum s'a făcut fără multă vorbă și cu deplin succes. S'a găsit material cambial bun pentru o nouă emisiune de numerar de 3 miliarde, și s'a putut menține nealterat și procentul de acoperire metalică.

În fine s'a hotărât emisiunea de obligațiuni industriale în valoare de 2 miliarde cu garanția Statului. Contravaloarea acestor obligațiuni corespunde datorilor ce marile industrii au la marile Bănci și emisiunea lor este egală cu degajarea băncilor de aceste credite.

Dacă primele două probleme s'au putut înfăptui, depinzând de Stat și Banca Națională, pentru aceasta a treia problemă situația este mai delicată, căci pentru aceasta trebuie găsită

a treta partidă dispusă să înghită astfel de obligațiuni.

Din cele expuse mai sus se vede că băncile mari au știut să profite admirabil de strâmtoarea în care se sbăteau.

Care este situația băncilor mari după aceste transacțiuni? Un director de bancă mare mi-a răspuns: Situația băncilor depinde de situația clienților și starea deponenților lor. Ori, clienții sunt aproape toți răi, iar deponenții nerevoși.

După modelul Băncilor mari au început să se agite Băncile mijlocii și mici, ca să fie și ele ajutate. Pentru acestea deocamdată sau găsit promisiuni.

Tot astfel se agită din nou și chestiunea debitorilor agricoli împotmoliiți.

Aceasta de fapt este o chestiune foarte gravă, ce trebuie în scurtă vreme negreșit soluționată.

În luna Iulie dl S. Roșca a publicat în R. E. un plan foarte interesant pentru conversiunea datoriilor agricole. E singura soluțiune posibilă, dată fiind posibilitatea amortizării datoriilor fără dobândă. Orice soluție căutată pe bază de obligații sau alte titluri cu dobândă nu duce la scop, săteanul împotmolit nu are posibilitatea să plătească dobânzi.

De altfel în Țara Românească au mai circulat astfel de bani ipotecari ani de-arândul după războiul din 1876. Și au circulat frumușel fără nici o dificultate, până când au fost retrași din circulație de Banca Națională, pe atunci înființată.

În luna August a apărut în „Revista Economică” al doilea plan de asanare a datoriilor agricole, sub semnătura dlui Senator P. Drăghiei. Ideia fundamentală a acestui plan este identică cu a dlui S. Roșca. Se vede că este o idee, care prinzând-o, te face să te ocupi de ea, și pare realizabilă.

Starea bursei în ultimul timp este foarte curioasă.

Din momentul ce băncile mari au fost asanate, cursurile bancarelor s'au prăbușit vertiginos în cea 2 săptămâni: Blank a ajuns dela 700 la 440, Banca Românească dela 500 la 380, Banca Comercială dela 500 la 360. Albina nu se găsește sub nominal.

Petroliferele s'au prăbușit dezastruos fără speranță de îndreptare.

Industriale, transporturi stau pe loc, Reșița a avut o situație extrem de favorabilă în ultimul timp. În vederea cuponului a fost adunată cu deosebire de vre-o câțiva mări rentieri, urcându-i-se cursul peste 200. Încercarea de joc din ultimele zile nu a prea dat roade. Actualmente nu se prea găsește pe piață naivi de jumolit.

Rentele în frunte cu Urbanele București stau ferme.

Singura Renta Stabilizării este presată atât de București, cât și de externi. O hârtie care dă peste 9%, cu acoperiri speciale (C. A. M.) în afară, de bugetul Statului, este o rușine să albe scăderi așa dezastruoase.

Deodată cu înființarea sindicatului bancar a încetat trecerea banilor din depozitele băncilor la compartimentul rentelor și scrisurilor funciare ale bursei. În afară de cursurile Urbanului București, aproape toate băncile au suferit scăderi de prețuri. Scădere dezastruoasă a încercat Renta Stabilizării dela peste 80 la 69 $\frac{1}{2}$, în mare parte sub presiunea cursurilor din străinătate. Este interesant și de condamnat ținuta capitaliștilor noștri, cari la peste 80% o vedeau ca pe cea mai bună hârtie, iar azi la cursuri așa de scăzute nu au curaj să o cumpere.

Tot cam cu data înființării Sindicatului bancar coincide prăbușirea hârtiilor bancare. Cauza este că băncile nu le-au mai susținut cursurile. Singura Albina Sibiu, nu se poate căpăta sub valoarea nominală.

Reșița în timpul din urmă a fost mult căutată. Are încă cumpărători.

Petroliferele nu au nici o căutare din cauza mizeriei industriei petrolului.

Ca fenomen nou pe piață este lipsa totală a monedelor de aur. Napoleonul (de 20 Lei) se caută la Lei 700.

București.

REMIZIER

CRONICA

Nouii inspectori generali la Banca Națională a României. Precum suntem informați la Banca Națională au fost numiți afară de dl N. Mărelescu dela Sibiu, încă doi inspectori generali, în persoanele dlor directori Valeriu Pop și Gheorghe Ionescu, primul la Sucursala Băncii Naționale Timișoara și secundul la Cluj.

Ambii noui inspectori generali sunt cunoscuți ca conducători distinși și apreciați ai Băncii Naționale, primul și ca autor al regulamentului pentru serviciul vramentelor.

Îi felicităm din prilejul binemeritului înaintării.

Numerele indice pe August 1931. Ultimele date statistice asupra indexului de scumpete, pe luna August 1931, arată că s'au scumpit față de prețul din August 1916: alimentele de 48'61 ori, îmbrăcămintea de 52'33 ori și Diversele de 29'77 ori.

Media prețurilor tuturor mărfurilor a fost de 43'57 ori mai mare decât în August 1916 și cu $\frac{1}{2}$ inferioră mediei din Iunie 1931.

În general s'au scumpit, drept urmare a ultimelor legiuiri: jimbă, pânea și fructele, produsele petrolifere, în prima linie benzina și lemnele de foc. Acestea din urmă din cauza scumpirii tarifului de transport la C. F. R.

Se înregistrează ieftinire la prețul mărfurilor textile, deci la vestimente și pălării.